

*ВІД КРАПЛИНИ ДО ДЖЕРЕЛА

Майже кожні вихідні протягом цього літа у Кораблищах люди бачили одну й ту ж сім'ю, що відпочивала біля джерела. Як згодом з'ясували, вона приїздила з самого Києва, аби відпочити на природі, напиться цілющої джерельної води та ще й узяти її з собою. Колись у Кораблищах проживали предки киян, від яких у свій час чули про чудодійні властивості кораблицького джерела. Та й справді, тамтешні старожили ще досі пам'ятають, як навколо підземного струмка стояли будинки, і люди, які в них жили, користувалися лише джерельною водою. Селяни називають свою місцевість Кораблищенськими Карпатами. Підземні води тут за хімічним складом багаті на срібло і кальцій.

На жаль, низький рівень сучасної екологічної культури призводить до забруднення природних ландшафту, поверхневих і підземних вод, ґрунту, повітря тощо. А джерела, як відомо, служать витокami струмків, річок, даючи їм життя. Отож два роки тому в Радовій спільними зусиллями місцевого люду на чолі з сільським головою Романом Поліщукком та за сприяння працівників Дубенського міжрайонного управління водного господарства упорядкували і відкрили джерело. І коли на початку 2009 року компанія «Кока-Кола» в Україні (за підтримки ТМ Bonaqua) оголосила Всеукраїнський конкурс «Кожна краплина має значення», сільська громада Кораблищ, ні хвилини не вагаючись, подала усі необхідні документи.

Зазначу, що «Кожна краплина має значення» - це міжнародний проект, покликаний сприяти плеканню відповідального ставлення до води шляхом запровадження різних програм та ініціатив. Розрахований він на 5 років і був розпочатий у 2007 році з пілотних проектів у Туреччині, Хорватії, Румунії, Казахстані та ще шістьох країнах, що межують із Чорним морем. Успішний початок пілотних проектів надихнув партнерів на розробку нових проектів в Україні та Вірменії у 2008 році.

В Україні «Кожна краплина має значення» є спільним проектом Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) та компанії «Кока-Кола» в Україні (за підтримки ТМ Bonaqua). Це соціально відповідальний проект, що має на меті відновити і захистити природні джерела, підтримати відповідальне управління водними ресурсами, а також створити довкола них зони відпочинку, активно залучаючи місцеві громади. Організатори «Кожна краплина має значення» насамперед прагнуть сприяти розвитку екологічної культури, доносячи інформацію про збереження та захист довкілля до громадськості.

За словами представниці компанії «Кока-

Кола» в Україні Ольги Чумак, вперше цього року розпочалася їхня співпраця із ПРООН і досить успішно. «Я вражена рівнем активності громад, які долучаються до благородної справи, і вкотре пересвідчилася, що разом можна звернути гори», - зазначила в розмові пані Ольга. Вона розповіла, що конкурс «Кожна краплина має значення» проходив у II етапі. Серед 181 громади-претендента було відібрано 14 переможців за такими критеріями: (1) спосіб використання джерела після його відновлення; (2) - характеристика мобілізації ресурсів; (3) - безпосередня участь громади у майбутніх роботах з відновлення джерела; (4) - життєздатність проекту; (5) - залучення шкільної громади. Фінансується проект 50х50, тобто 50% від загальної вартості надає ПРООН - «Кока-Кола Україна», ще 50% - громада (45% - райдержадміністрація і 5% - кошти, зібрані місцевою громадою).

На сьогодні вже відкрито половину із 14 джерел. Кораблищенська громадська організація «Шанс» - єдина переможниця в області - у їх числі. Урочисте відкриття джерела в селі відбулося 20 жовтня. Тут зібралися представники ПРООН і компанії «Кока-Кола Україна» (за підтримки ТМ Bonaqua), обласного телебачення і засобів масової інформації, представники районної та місцевої влади, школярі, громада села та інші. Від побаченого в усіх залишилися тільки приємні враження. У рамках проекту громада обклаштувала та укріпила берег озера, яке розчистили спецтехнікою, зробила опірну стіну, посадили дерева, квіти. Найближчим часом планується розбити парк навколо джерела, щоб укріпити ґрунт довкола. За словами Ольги Чумак, у наступному році спільний проект «Кожна краплина має значення» продовжиться. Адже вода для людей, і в першу чергу природна питна, - надто важливий ресурс, проблема збереження якого гостро стоїть у цілому світі й Україні зокрема. До того ж ставлення до джерела з давніх-давен у нашого народу особливе, адже це не лише жива вода, а й історія, коріння, витoki духовності пращурів-українців.

Однак не лише співфінансуванням і особистою участю на відкритті джерела партнери проекту допомагають кораблицькій громаді. Як розповів голова місцевої громадської організації «Шанс», яка, до речі, була створена 1 вересня 2008 року і налічує 50 членів, Валерій Сюрвасев, представники ПРООН займаються ще й просвітницькою діяльністю. Зокрема, вже двічі з початку навчального року приїжджали і проводили з учнями Кораблищенської ЗОШ тренінги, уроки, конкурси на тему ефективного використання та збере-

ження водних ресурсів. Діти вже брали участь у конкурсах малюнків, на черзі - конкурс творчих історій, поезій. Кращі учнівські роботи будуть відправлені керівникам проекту в Київ. Найефективніша шкільна громада, що бере участь у проекті, отримає у подарунок поїздку до столиці, де відвідає музей води, представництво ООН в Україні та завод Кока-Кола.

Окрім школярів і сільських активістів «Шансу», до впорядкування і благоустрою джерела долучилися працівники Млинівського держлісгоспу, Дубенського міжрайонного управління водних ресурсів, місцева громада, яка щодня користується цілющою водою. А керував усіма організаційними питаннями щодо згаданих робіт заступник голови місцевої громадської організації Степан Гоменюк.

За словами представниці ПРООН Тетяни Кудіної, проект «Кожна краплина має значення» - гарний приклад співпраці великого бізнесу, неурядових організацій та місцевих громад. А за підтримки такого відомого фонду на українському ринку як Bonaqua цей соціально відповідальний проект набуває ще більшого значення і масштабу.

Ольга РАЙКО.